

DARBININKAS

Išrodo mums, jog nėra labiau pageidaujamo, kaip to, kad dauginantis skaičius tų, kurie gali ant gero sunaudoti savo raštiskus gabumus ir kad geri laikraščiai kuodidžiausia išsiplatintų, taip kad kiekvienas kasdieną turėtų gero skaitymo kuriame pamokinama, sustiprinama ir pakeliama krikščioniškos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigiate mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite tapti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grynai ir tikroji katalikiškoji spauda.
Popiežius Pijus X.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Jozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 98 | 140

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUGPIUGIO (AUGUST) 22 d., 1916 m.

Prasidėjo didi mušiai ant Balkanų.

Lietuvių suvažiavimas.

Lietuvių Draugijų atstovų Suvažiavimas dėl sudarymo Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto Tvarkymui "Lietuvių Dienos."

WILKES-BARRE, PA.

Rugpjūčio 17 d., Wilkes-Barre, Pa., "Redingtono" viešbutyje įvyko lietuvių draugijų atstovų suvažiavimas, sušauktas vietinio lietuvių komiteto, kuris rūpinosi išgavimu "Lietuvių Dienos." Kadangi tvarkymui viso darbo "Lietuvių Dienoje" reikalinga daug rimtų darbininkų, o pats aukų rinkimas reikalauja visų lietuvių sutarimo, tai vietos (Wilkes-Barre) lietuvių komitetas ir suaukė visų didesniųjų lietuvių organizacijų atstovus, nuo kiekvienos organizacijos po 3 atstovus. Visos pakviestos lietuvių organizacijos, be partijų skirtumo, atsiuntė savo delegatus, taip kad suvažiavo net 50 rimtesnių veikėjų nuo socialistų, tautininkų ir katalikų.

Suvažiavimą atidarė adv. Lopeta (Lopatto). Įžanginėje savo kalboje adv. Lopeta pabrėždamas pasakė, kad visi susirinkusieji jaustūsi tik lietuviams, o ne kokių partijų atstovams.

Pasakė tuos žodžius, jis pakvietė (kol bus sutvarkyti atstovų įgaliotimais) kun. Dr. Bartuška, Dr. J. Šliupas ir kun. Dr. Augustaitį pasakyti priešposėdines kalbas apie visų lietuvių vienybę.

Kalba kun. Dr. Bartuška, tik-ką sugrįžęs iš savo kelionės po Lietuvą ir Vakarinę Europą. Pabrėžia, kad Europos lietuviams, didžiū nelaimių iš-tikti, metė šalin barmius ir pradėjo vienybėje gelbėti savo tėvynę. Europos lietuvių pasmerkiam amerikiečius už jų vaidus ir nesutikimus. Lietuvos vaikai ir badu mirdami atminsi, kad amerikiečiai galėjo juos išgelbėti, bet negelbėjo, nes rado reikalingesniu tarp savęs barties, o ne mirštančius savo brolius gelbėti. Karštai kviečia visus lietuvius suėti vienybės, ir tai tuojaus, nes Lietuvos žmonės išmirs — ir mūsų vienybė bus nereikalinga.

Kalba Dr. J. Šliupas. Sakė, kad visos lietuvių srovės galėtų ir privalėtų suėti vienybės trijuose dalykuose: 1) aukų rinkime, 2) Lietuvai laisvės atgavime ir 3) Lietuvos atstatyme. Savo kalboje Dr. J. Šliupas, iš seno savo įpratumo, neteisingai katalikus pavadinė "kunigų srove."

Kalba kun. Dr. Augustaitis. Tvirtina, kad lietuvių vienybė arde išgalėtis materializmas, nematymas augštesnio už dolerį idealo. Pataiso Dr. Šliupo klaidą, kurią jis padarė, pavadindamas katalikus "kunigų srove."

Po viršminėtų kalbų išaukta delegatų vardai ir prieita prie rinkimų prezidento. Ir taip pirmsėdžiū vienbalsiai išrinkta adv. Lopeta. Į jo pa-

gelbininkus perstatyti p. Šalčius, p. Keistutis Šliupas ir kun. Dr. Augustaitis. P. Šalčius gavo 7 balsus, p. K. Šliupas — 8 ir kun. Dr. Augustaitis — 9. Tai-gi kun. Dr. Augustaitis likosi pirmsėdžiū pabelbininku. Raštininkais vienbalsiai išrinkta p. J. Kaupas ir p. Račkauskas. Tvarkdarius išrinkta p. Černiauskas. Presos komisijon p. K. Šliupas ir kun. Dr. Bartuška.

11 valandą prasideda pats posėdis. Vietos komitetas, kuris suaukė šį platesnį suvažiavimą, pasiūlė jau apdirbtą svarstytių dalykų projektą, kurį susirinkimas priėmė ir nutarė svarstyti iš eilės, pagal sustatytus punktus.

Prieš pat projekto svarstyimą p. Kapsukas, L. S. S. delegatas, išneša socialistų protestą prieš tai, kad šin suvažiavimam nepakviesta kaip kurių socialistų organizacijų. Gi suvažiavimo kvietėjai paaikškina, kad jie nei nežinojė, jog tos organizacijos yra. Galop nutarta protestą atidėti susirinkimo galui.

Nemažai sukelia ginčų projekto punktas, kame kalbama apie busiančio Centralio Komiteto sąstatą, atsizvelgiant į sroves. Projektas pasiūlo tam komitetan rinkti 6 nuo katalikų ir 6 nuo tautininkų drauge su socialistais. Dr. J. Šliupas pripažįsta, kad skaitlingumu katalikų visuomenė užimanti pirmą vietą, todėl ir komitete galima jiems duoti daugiau vietų — 6, tautininkai daugiau turį organizacijų už socialistus ir esą skaitlingesni už juos — jiems prigu-linti antra vieta (4 atstovai), o socialistams — trečia vieta su 2 atstovais. K. Pakštis pabrėžia, kad principas, su-lyg kurio komitetan įeiti puses katalikų ir pusę kitų srovių, iš pat savo pamato yra klaidingas. De facto visos kitos srovės, kad ir sykiu paimtos, nei skaitlingumu, nei darbu nėra dar lygios katalikams, todėl ir srovių lygybės principas yra neteisingas. Kadangi projektuojamo komiteto veikimas pasibaigs sykiu su "Lietuvių Diena," tai katalikai tik laikinai varden šventos ramybės ir sutinka priimti busiančio komiteto narių sąstatą: 6 nuo katalikų ir 6 nuo kitų srovių drauge. P. Kapsukas socialistų varden reikalauja lygios atstovybės, nuo visų trijų srovių po 4. Galop po visų diskusijų į komiteto sąstatą priimta: 6 nuo katalikų, 4 nuo tautininkų ir 2 nuo socialistų.

Vėl kilsta ginčai del aukų rinkimo ir siuntimo. P. Kapsukas, socialistas, reikalauja, kad aukos būtų renkamos į jau gyvuojančius lietuvių fondus, o tie fondai, be Centralio Komiteto kontrolės, pasiųs tuos pinigūs, kur jiems išrodyt tinka-miau. Užmetinėja kun. Dr. Bartuška, remdamasis tulo veikėjo laišku iš Lietuvos, kad Lietuvoje nesą visų partijų vienybės, kaip kun. Dr. Bartuška sakęs, kad socialistai ir

dabar ten neina iš vien su kitomis partijomis ir todėl socialistai (Amerikos) ir dabar negalėsia aukų rinkti ir siųsti į tas įstaigas, į kurias siūnčia katalikai su tautininkais. Kun. Dr. Bartuška puikiai išparodo faktais, kad visos lietuvių partijos (tai-gi ir socialistai) Lietuvoje dirba išvien, nežiūrint lenkų bandymų tą vienybę sugardyti. Pavyzdžiū: Vilniuje lietuvių išleide kalendorių, kurin rašė visų partijų žmonių; lietuvių katalikiškose mokyklose (gimnazijose) mokytojų nėra socialistai mokytojai. Ir tt. Vis-gi po visų ginčų nutarta rinkti aukas per Raudonojo Kryžiaus tarpininkystę (kaipo išimtininko).

Išnešta rezoliucija, kurioje prašomas yra Prezidentas pasikirti "Lietuvių Dieną" 1 d. lapkričio (Visų Šventų dienoje).

Nepavykus socialistų sumanytam inėsimui rinkti aukas į jau esančius fondus, jųjų delegatas p. Kapsukas išrėžė aštrią kalbą prieš nutarimą rinkti aukas ne per fondus, bet per Raudonojo Kryžiaus tarpininkystę, ir net pagrasino: socialistai protestuosia, kelsią balsą net svetintaučių spaudoje, išrodysią, kad tai darbas ne visos tautos.

P. Kapsukas perskaitė socialistų delegatų rezoliuciją, kur sakoma, kad jie (socialistai) nuo balsavimo susilaikė. Katalikus toje rezoliucijoje jis pravardžiuo klerikalais. Kun. Dr. Dargis, katalikų varden, užprotestavo prieš pravardžiamą ir pareikalavo atsiprašyti. Jo reikalavimą parėmė ir tautininkai (p. Šalčius savo kalboje). Tada p. Kapsukas pasakė, sutinkas žodį "klerikalai" pamainyti "katalikai." Tuomi incidentas ir pasibaigė.

Į susirinkimą atsilankė kongreso narys p. Casey, kuris daug rūpinosi "Lietuvių Dienos" išgavimu. Jis pasakė ilgoką kalbą. Apsakė ką jisai yra daręs lietuvių reikalais. Nors jis pats yra airis, bet prašęs Amerikos tautos varden krikščioniškosios labdarybės pagalbos lietuvių tautai, prieš jos valią į vargų nasrus įmestai. Jis gerbiąs lietuvius, gelbstančius savo tėvynę ir todėl visados pribūsiąs jiems pagalbon ir dirbsiąs parodymui lietuvių skirtingumo nuo lenkų ir kitų slavų. Pirmsėdis padėkavojo jam už užuojantą lietuviams ir susirinkimas pagerbė jį atsistojimu.

Kalbama apie rinkimus Centralio Komiteto. Nutarta išrinkti komitetą iš 12 narių, kurie iš savo tarpo rinks pirmininką ir kitus valdybos narius. Kun. Dr. Augustaitis varden katalikų ir Dr. J. Šliupas varden tautininkų pasakė, jog katalikai ir tautininkai sutiksia komitetan įeiti. Gi socialistai galutinai atsakymo nedavė ir teisinosi negali tai padaryti be žinios juos įgaliavusių organizacijų.

Po trumpos pertraukos pasikalbėjimams, prieita prie rinkimo Centralio komiteto. Išrinkta 6 katalikai: adv. Lo-

pefa, kun. Dr. Bartuška, Krušinskas, Lukoševičius, kun. Dr. Augustaitis ir J.G. Miliauckas; 6 tautininkai: Paukštys, Račkauskas, Šalčius, Živatkauskas, Dr. Šliupas ir Karuža. Socialistams-gi duota 3 savaitės laiko atsakymui ar jie prisidės ar ne. Jei-gi jie prisidės, tai Dr. Šliupas ir Karuža užleis jiems savo vietas.

Renkama ir presos komisija informavimui svetintaučių apie Lietuvą. Jon įeina 6 nariai; trys nuo katalikų: kun. Paukštys, J. Kaupas ir kun. Miliauckas; trys nuo tautininkų: Dr. Jankauskienė, R. Karuža ir Račkauskas.

Po trumpų apkalbėjimų nekurių smulkų dalykų susirinkimas uždaryta apie 7 val. vakaro.

Po to susirinkimo prasidėjo pasikalbėjimai apie pastovią visų partijų vienybę. Kalba kun. Dr. Bartuška, Dr. J. Šliupas, kun. Dr. Dargis, p. Miliauckas, kun. Dr. Augustaitis, kun. Jakaitis ir kiti.

Iš visų kalbų galima buvo pastebėti, kad mes jau nesitoliname nuo taip pageidaujamos vienybės, bet artinamės prie jos. Aišku, kad prie vienybės galima net "priprasti," tik reikia tankiau susieti, pasitarti ir santykinai sušvelnėti. Kad ir šis susirinkimas parodė visuose daugiau ar mažiau gerų norų. Žinoma, senu savo įpratumu tautininkai (Dr. Šliupas), ypač socialistai (Kapsukas, Stilsonas) pradėjo katalikus pravardžiuoti "kunigų srove," "klerikalais" ir panašiai. Bet po kelių smarkių pasipriesinimų iš katalikų pusės visi pravardžiamai turėjo nutilti ir visos kalbos surimtėjo ir įėjo į mandagumo formas. Katalikai visą laiką gražiai, mandagiai elgėsi. Daugelis tautininkų, kurie savo laikraščiuose nesigailėdavo katalikams visokių epitetų, šiame susirinkime visai gražiai pasirodė. Pasirodė, kad vienybė arde savotiškas užsispyrimo "ožys," ir jei-gi jis bus nusileidimo "upelyje" paskandintas, tai vienybė tikrai įvyks.

Kazys Pakštis.

Streikas-buntas.

MIRTIS STREIKININKAMS.

Meksiko sostinėje sustreikavo elektrikos darbininkai. Vi-same mieste naktimis tamsu. Taip-gi dirbtuvės, kur elektr-taro mašinas sustojo.

Tai Carranza tą streiką nerokuoja streiku, bet buntu prieš jo valdžią. Todėl streikininkams gresia mirtis. Carranza išleido dekretą, kuriame sako, jog streikininkai bus pasmerkti miriop, jei neis darban.

Kompanijos nenusileidžia.

STREIKO PAVOJUS DAR NEPRAEJO.

Geležinkelių darbininkų streiko klansimas dar neišrištas. Prez. Wilson remia darbininkų reikalavimą įvesti 8 val. darbo dieną. Bet kompanijos nenusileidžia, stovi ant savo ir sutinka ant to, kad abi pusi nusileistų.

Prez. Wilson pasakė: "Jei streikas kils, tai visuomenė žinos keno bus kaltė. Aš tame nebūsiu kaltas."

Kadangi prezidentas laiko darbininkų pusę, tai kaltė matyti pilnai bus ant kompanijų nuversta.

Dabar jau abi pusi išsikalbėjo, išsiaiškino ir šokiuo ar tokiuo būdu klausimas turės šią savaitę išsirišti.

Gaisras.

SUO IŠGELBEJO 10 ŽMONIŲ.

Marlow, Mass. — Naktį buvo užsidegus Marlow Inn. Niekas neįtuo. Tik šuo ėmė loti, pajutęs gaisrą. Šuns lojimas pabudino namų savininką ir jis pribudino kitus 10 žmonių miegojusiuose namuose. Tie naktiniuose rūbuose išbėgo gatvėn. Be minėtų namų sudegė dar septyni kiti namai. Nuostolių padaryta už \$20.000.

UZĖMĖ VYRŲ VIETAS.

Vokietijoje įvairiose vietose moterys užėmė vyrų vietas. Prie geležinkelių dirba 36.000 moterų. Jos dirba, kaip konduktorės, tikietai pardavinėtojos, stočių sargai ir t.t. Wuertemberge dvi moterys yra stočių viršininkės.

ŠVENTĖ VALDOVO GIMIMO DIENĄ.

Rugpj. 18 d. buvo Austrijos imperatoriaus gimimo diena. Ta diena buvo apvaikščiota su ypatingomis apeigomis. Iškilmingos mišios atsiuvo sostinėje šv. Jadvygos bažnyčioje. Pamaldose buvo Vokietijos kanclerius von Bethmann-Hollweg ir Karl Hilferich, vidurinių reikalų ministeris, Turkijos ambasadorius Hakki Pasha, Bugarijos ambasadorius Bizow, Suvienujų Valstijų ambasadorius ir Švedijos ir Chinijos diplomatiniai karpusai.

PERMAINĖ VADUS.

Anglijos valdžia permainė karinį vadą Indijoje. Ten buvusis vadas gen. Duff pašauktas Londonan aiškintis del nepasisekimų Mesopotamijoje. Jo vieton į Indiją pasiūstas Leit-Gen. Mouro.

SUSIGERINO.

Santikiai tarp Bulgarijos ir Rumunijos pagerėjo. Abi valstybi sutiko atidaryti rubežius ir pradėti prekybą. Tokios žinios atėjo iš Bulgarijos sostinės.

Nuskandino 2 skraiduoliu.

ANGLAMS SMUGIS.

Šiaurinėje jūrėje vokiečių submarinai nuskandino du Anglijos skraiduoliu — Nottingham ir Falmouth. Jurininkai buvo išgelbėti. Bet 39 vis-gi nuskendo. Vienas atakavusių submarinų tapo nuskandintas antras pažeistas ir kas su juo atsitiko nežinia.

Nuskandintieji Anglijos laivai prigulėjo prie eskadros, kuri tėjia veikimus kaizerio laivyno. Po mūšio ties Jutlandija vokiečių laivynas, dabar pirmu kartu, buvo išplaukęs į jures. Patėmijęs didesnį anglų laivyną smuko atgal. Bet vokiečių submarinai suspėjo paskandinti pirmuosius laivus Anglijos laivyno.

Nottingham turėjo 380 jurininkų. Buvo pastatytas 1913 m. Buvo 430 pėdų ilgumo. Falmouth buvo pastatytas 1910 m. ir jurininkų turėjo 376. Buvo 450 pėdų ilgio.

FRANCIJOJ.

Vakariniame fronte nuolat-tai eina šiuo kartu atakos. Šiaurės vakaruose nuo Verduno francūzai padarė smarkią ataką ir atsiėmė sodžių Fleury.

Anglai veik visame Somme fronte pasivarė pirmyn. Ypač gerai pasivarė Guillemont sodžiaus apylinkėse. Tarp Ollivers ir Thiepval anglai pasivarė apie pusę mylios pirmyn ir paėmė šimtus nelaisvių.

VARTOJA BAISIAS ARMOTAS.

Dabar francūzai apšiai vartoja didžias armotas, kurios viršija didžiausias vokiečių krupines armotas. Iš tų armotų galima šauti kas dvi minutes. Ta armota išspiauja šovinį sveriantį veik čielą toną. Vokiečių pozicijose tokie šoviniai išrausia didžiausias duobes.

RUSŲ FRONTE.

Rytiniame fronte svarbiausi veikimai dabar dedasi kelyje Kovelio linkui. Berline pripažinta, jog gen. Brusilovo armijos perėjo per Stokhodo upę. Perėję tuoj užėmė keletą angštumų. Iš tų vietų rusai žengia Kovelio linkui. Paėmė 600 austrų ir jų užmušė 200. Karpatų kalnuose eina smarkūs mūšiai.

TURKAI GALICIJOJ.

Berline paskelbta, jog Turkų karuomenė jau dalyvauja mušiuose Galicijoje. Galicijon turkų esą atgabenta nuo 70.000 iki 150.000.

BALKANUOSE.

Laukiamieji mūšiai Balkanuose prasideda. Pirmieji susirėmimai jau buvo. Smulkūs susirėmimai eina 150 mylių fronte — nuo ežero Presba iki Doiran. Abi pusi skelbia pasisekimus, bet didieji mūšiai dar neįsisūbavo.

Bulgarų kariuomenė pradėjo svarbų žygį linkui Graikijos pajurinio miesto Kavala. Jie užėmė du graikų fortus — Lise ir Starcista.

Į pietus nuo Monastir mūšiai eina.

Kovala yra 80 mylių į šiaurės rytus nuo Salonikų.

Teutonai ir bulgarai matė talkininkų besirengimus Balkanuose ir žinojo, jog vėliau ar anksčiau jie pradės žengimą pirmyn. Todėl tai teutonai ir bulgarai sutarė pradėti ofensyvą dabar.

TURKAI LABAI NUKENTĖJO.

Pastaruose mušiuose ties Suez kanalu turkai gavo didį smugį. Iš viso neteko 9.000 kareivių.

Sprogimas.

NELAIMĖ AMUNICIJOS DIRBTUVĖJ.

Montreal. — Amunicijos dirbtuvėje istiko eksplozija. Ant vietos užmušė 8 žmonės. Keletą dešėkų žmonių sužeidė. Eksplozijos priežastis nežinoma.

NUSKANDINO LAIVĄ.

Viduržeminėje juroje teutonų submarinas sutorpedavo didelį Italijos pasażieriu garlaivį Stampalia. Jis išplaukė iš Genenos ir nešinosi į New Yorką. Sutorpeduotas garlaivis, buvo pastatytas 1909 m.

Katalikų savaitė.

New Yorkan suvažiavo apie 20.000 katalikų, nes nedėlioje prasidėjo Katalikų Savaitė. Kartu atsibuna Amerikos Katalikiškų dr-jų Federacijos suvažiavimas.

Šv. Patriko katedra tapo neįpasakytai gražiai papuošta iš vidaus ir iš lauko. Vidus išpuostas popieriais ir Amerikos vėliavomis. Didelis burys karpenterių ir dekoratorių darbavosi katėdroj. Prie katedros durų buvo išdirbta elektrinė šv. Valtstijų vėliava. Ji yra įstabiausiu papuošalu vakarais.

Nedėlioje Katedroj atsibuvo iškilmingos pontifikalės mišios, kurias atlaikė kardinolas Farley, New Yorko arcivyskupas.

Suvažiavo trys kardinolai, penki arcivyskupai, 24 vyskupai ir apie 2.000 kunigų.

Člona iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratės kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiai " " " \$1.50
Užrubežyje metams \$4.00
Pusei metų \$2.25
Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c.
Subatiniiai numeriai po 3c.
Laiškų, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50
Foreign countries:
Yearly \$4.00
6 months \$2.25

Advertising rates on application

Address all communications to

DARBININKAS,

Mūsų neužaugoms.

Kaip tauta dar tikrai bėganti, pridaro daug klaidų. Viena iš didžiausių mūsų klaidų — tai nemokėjimas dirbti sutartiną darbą, nemokėjimas pripažinti ir gerbti autoritetą. Pas mus per daug neišauklėtų didvyrių, o per mažą tvarkingų, rimtų darbininkų. Kad "didvyrių" paliktų, užtenka padirbėti naudingai kokiai organizacijai, arba apskritai ką nors gera visuomenei padaryti. Pasakę keletą neblogų prakalbų — didvyrių! prirašė šiek tiek naujų narių — didvyrių! išsteigė keletą naujų kuopų — didvyrių! Ir jau tokiam "didvyriui" nebėra jokių autoritetų, nebėra jokių juk padarė tą, ir tą, ir tą... Vienas iš tokių nelaimingųjų mūsų "didvyrių" yra dabar A. J. Sutkus, Chicago 1 apskr. S. L. R. K. A. pirmininkas. Mat, jį saisi įsteigęs 13 naujų Susiv. kp. ir (kaip jį saisi patys giriasi 33 "Sav. Draugo" num.) prirašęs prie senųjų kuopų šimtais naujų narių. Nors tame darbe jį ir pavadė kiti, nors nevienas susivienijimo veikėjas jam tame darbe daug padėjo, nors ir nedirbo už dyką, bet buvo atlyginamas iš Susiv. kasos — tečiaus, kadangi ištikrųjų A. J. Sutkus jaučiasi padaręs gerą Susivienijimui — jį saisi šandien šventai išitikinęs, kad jis augštesnis ir už Susivienijimo Seimą. Seimas nutarė dar šiemet pirkti namus ir steigti savo laikraštį. Tai niekis. Sutkus išrodys mūsų visuomenei, jog tas nutarimas negeras, neišmintingas ir visuomenę turės jo paklausti, ir namo pirkimą atidėti, nes jį saisi, Sutkus, juk išsteigė net 13 naujų kuopų, ir prirašė šimtais naujų narių. Tad argi neturi teisės jį saisi, A. J. Sutkus griauti Susiv. nutarimą?

Yra ir daugiau po mūsų kolonijas panašų "didvyrių". Vienas gal kuopos pirmininkas, kitas net gal apskr. sekretorius, trečias koks nors organizatorius — jaučiasi turintis teisę eiti prieš Seimų nutarimus, nes juk jie tą ir tą padarę; tad Seimo nutarimas neturi vertės, jeigu nepereis per jų patvirtinimą.

Stai kame mūsų liga, ir štai kodėl mes negalime pasekmingai augti. Tokie Sutkai ir jį saisi panašūs nesupranta to, kad naudingi jų darbai dar neduoda jiems teisės daryti blogų darbų, kad, sakysime, besiknisdami po organizacijos pamatais, jie griauia tuos rūmus, kuriuose ir patys sėdi: kad jeigu nepereis per jų patvirtinimą.

gto kuopos ir visi šimtai prirašytų narių. Jie atsiduria rolėje ano cigono, kurs sėdėdamas ant medžio šakos, kirtu jį, neatspėdamas, kad kartu su pakirsta šaka, nukris ir jį saisi pats. Tiesa, Sutkus mėgina aiškinti, kad, girdi, jį saisi negriaušas Seimų nutarimų, jį saisi tik noris, kad kitų metų Seimas tą nutarimą peržiūrėtų iš naujo. Bet Sutkus ar užmiršta, ar nuduoda kad užmiršta, jog Seimas nutarė pirkti namus neatidėliojant, dar šiemet. (Jau kelinti metai, kaip tas klausimas svarstomas.) Reikia, jeigu namai dar nebus nupirkti šiemet, tai bus pasielgta prieš Seimo nutarimą. Ir Sutkai su savo negudria agitacija kaip tik ir stengiasi griauti Seimų nutarimus.

Mes nenorime mažinti Sutkų nuopelnų. Nepavydime jiems užpelnytų garbės. Nenorime jų įžeisti. Ypač šiek tiek pakalbėti. Per jį kalbėjome jį daugelį jam panašių. Sutkų išrinkome todėl, kad jį saisi pats save visuomenei nuolat rodo ir primena, skelbdamas savo vardu kažne kiekvienam "Sav. Draugo" numeryje straipsnius, einančius prieš Susiv. Seimo nutarimą.

Malonus mums Sutkus, bet tiesa mums dar meilesnė. Gerbiamasis A. J. Sutkus teiks mums atleisti, kad čia apie jo asmenį turėjome šiek tiek pakalbėti. Per jį kalbėjome jį daugelį jam panašių. Sutkų išrinkome todėl, kad jį saisi pats save visuomenei nuolat rodo ir primena, skelbdamas savo vardu kažne kiekvienam "Sav. Draugo" numeryje straipsnius, einančius prieš Susiv. Seimo nutarimą.

Malonus mums Sutkus, bet tiesa mums dar meilesnė.

NAMAI BUS PIRKTI BROOKLYNE.

Kaip esame girdėję iš namų pirkimo komisijos narių, namai netrukus bus jau nupirkti. Komisija sudariusi projektą pirkti namus Brooklyne, lietuvių apgyventoje vietoje. Ešą nužiūrėti dveji namai — ant kertės dviejų žymių gatvių. Vieni tiks Susivienijimui, kiti imigrantams; kol šių nebus, galima bus išnuomoti.

Komisija nuo advokatų patyrė, kad Susivienijimas, nors dar ir neįregistruotas jo čarteris New Yorko valstijoje, tačiau namus savo vardu pirkti gali, kur tik nori. Taigi namai bus nupirkti ne ant atskirų žmonių vardo, bet ant organizacijos, pats Susivienijimo.

Mes manome, kad netrukus pati komisija paskelbs visuomenei savo nutarimus.

Pirmieji žingsniai prie Lietuvos atstatymo.

Neseniai Tautos Taryba atsišaukė į amerikiečius lietuvius, kviesdama į suvažiavimą, kad pasitarus apie Lietuvos atstatymą.

Reikalas begalinės svarbos, nes čia juk Lietuvos gynybės klausimas. Užtat ir kitos srovės gana prielankiai sutiko Tautos Tarybos sumanymą, tik pyko, kam Tautos Taryba kviečianti visus (žiūr. "Vien. Liet."), juk ji atstovaujanti tik katalikus. Bet kadangi Tautos Taryba, rodos, čia nemato prasikaltimo, tai suvažiavimas (ir tai, ant kiek bus galima, visų srovių) bus vykkinamas.

Organizacijų atstovų suvažiavimas Wilkes-Barre 17 rugpiučio, isteigęs Centralį komitetą Lietuvių Dienos reikalų.

S. L. R. K. A. namoreikale.

POLEMIKA DEL 31 SEIMO S. L. R. K. A. NUTARIMŲ.

Šitą straipsnį p. A. J. Staknevičius buvo nusuntęs į "Savaitinį Draugą". Po kurio laiko 103 num. "Draugo" (ne "Savaitiniame Drauge") buvo išspauzdintas šitoks Redakcijos atsakas.

P-nui A. J. Staknevičiui. Tamtos straipsnis, kaip pilnas neteisingų įtarlojimų, netilps. Redakcija praėjusiam 29 "Savaitinio Draugo" numeryje buvo pranešusi, kad nedės jokių lojonių ar įtarlojimų. Nes su tokiais lojoniškais ar įtarlojimiškais griauama susivienijimo vienybė. Jei kas visgi prisiųstų tokių straipsnių, kur lojojama kitus ar jį saisi įtarlojama, mes atgal siųsti tokių raštų nemanome, jei nebus prisiųsta tam patos markės.

P. Staknevičius pareikalavo tą straipsnį jam gražinti ir atsiumtė mums. Mūsų nuomone, straipsnis parašytas rimtai ir kultūringame tone. Jei "Draugo" redakcija matė kame neteisingą intarimą, tai juk leigvai galėjo pridėti savo paaiškinimą.

Mes tą straipsnį dedame ištaisai, nieko nemaime, ištaise tik kalbos ir rašybos klaidas.

"Darb." Red.

Perskaitęs num. 27-28 "Sav. Draugo" kun. Struckaus, Mulevičiaus "Namoreikale" ir Sutkaus "Chicago Apskričio didelį susirinkimą," maniau, kad tai buvo tų ponų tik neapgalvotas išsišokimas. Bet kada num. "Sav. Draugo" jau netik tąsa traukiama tolyn tų pačių ponų, bet ir redakcija kviečia Susivienijimo narius į polemiką, kad sulaužius 31 Seimo nutarimus (? Red.) tai jau aišku, kad daroma pagal apgalvoto pleno. Tokiu būdu ir aš žodį tariu. Ar naudinga daryti pastangas del sulaužymo Seimų nutarimų? Kokia nauda organizacijai iš tų polemikų? ir taip: Kas tai yra tie Seimai? Seimai yra augščiausias susirinkimas, kuris leidžia įstatymus organizacijai. Del pasekinčio organizacijos plėtojimosi, tie įstatymai turi būti autoritetai centro valdybai, komisijoms, organo darbininkams (kiek paliečia organizaciją) ir visiems Susivienijimo nariams. Atmainyti Seimo nutarimus gali tik kitas toks Seimas, nes kitos augštesnės įstatymdavystės mūsų organizacija neturi. Taigi, 31 Seimo nutarimus, atmainyti tik Seimas paprastas ar nepaprastas (extra). Kai kur yra Seimų (aukščiausias įstatymdavystės) įvestas referendumas, kaip veiksnys svarbiausios atsitikimams, nusveriantis tą ar kitą pusę,

lams tvarkyti, tarė taip-pat savo nuomone, kad sumanytame Tautos Tarybos suvažiavime del Lietuvos atstatymo turėtų dalyvauti visos srovės. Tik tas suvažiavimas išreikšė pageidavimą, idant suvažiavimas būtų paskirtas tuo pačiu laiku, bet ne Bostone, o Brooklyne, ar New Yorke, kur būsią patogiau didžiūmai suvažiuoti.

Pagal to naujo įnešimo, — kiek mes žinome — jau siunčiama ankietos keliu paklausimai Tautos Tarybos nariams. Galime tikėtis, kad Tautos Taryba ant tos atmainos sutiks. Netrukus pranešime "Darbininke" Tautos Tarybos tame dalyke nutarimą.

Šičia pranešame gerb. visuomenei, kad mūsų žinomas veikėjas p. A. J. Staknevičius iš Bloomfield, N. J. surado bene tikriausią kelią, kaip turėtume organizuoti del Lietuvos atstatymo. Savo mintis jį saisi išreikšė referate, kurį pradžioje spaudžinti ateinančiame "Darbininke" numeryje.

bet mes referendumo negalim praktikuoti, pakol aukščiausia įstatymdavystė (Seimas) įves kaip įstatymą. Dabar del vedamos polemikos, kas link namo pirkimo ir savo organo steigimo, kad paluosuoti komisiją nuo uždėtos jiems priedermės, gali tiktai Seimas. Ar mums reikalinga būtų šaukti nepaprastą Seimą del kalbamų dalykų, ar ne? Aš pasakyčiau, kad ne. Jau tie dalykai Susivienijimo nariams ne nauji. Jau buvo kalbama ir per laikraščius; tai kodėl gi kai kurie dabar pamatė reikalą išsikalbėti, kada jau per vėlu, kada kalbamas dalykas eina prie vyndinio gyveniman. Nėra reikalo šaukti Seimą ir del to, kad dangelis kuopų to reikalavo Seime, nes apie 20, pridėjus visas kuopas New Yorko, New Jersey Apskričio, bus apie 32 kuopos.

Aš čionai taip-pat noriu atkreipti protestantų domą, kokia nauda organizacijai iš tų visų protestų, taip-pat ir organo redakcijos, kuri šaukia narius prie polemikos. Nauda tokia; kaip kad Meksikos ar Kinijos revoliucijos. Kada žmonės išrenka valdžią, nepatekusieji į valdžią, varo protestus — agitacijas tarp tamsių minių prieš išrinktuosius. Nauda aiški: paurtė, žmonių skurdas, kultūriškas puolimas. Tas pats ir pas mus: ir mūs organizacijos skursta ne del negerų nutarimų, bet del netikusių agitacijų. Pradedant nuo srovinių, baigiant organizacijoms, draugijoms ir kuopoms. Nemokam dirbti sutartiną darbą, nemokam gerbti vieni kitų sumanymų. Kol mano tai gera, bet kaip tik tavo sumanymas, tai ir meksikoniškas karas. Iš pradžių minėjau, kad Seimų nutarimai (kol seimas bus augščiausia įstatymdavystė) turi būti visiems autoritetu, nežiūrint kieno sumanymas perbalsuotas. Protestus keldami prieš Seimų nutarimus, tą autoritetą į nieku paverčiam, mūsų organizacijos, jų valdybos, veikėjai, nustoja pasitikėjimo plačiose miniose ir tame visa priežastis, kad mes Susivienijime turime tik 10,000 narių, o ne kelias dešimtis, — tai vis kaltė protestų, kurių virtynės mūsų organizacija pergyveno. Mūsų plačios minios prisiklausė visokių protestų, neįstengėmos konkretiškai tuos protestus apvertinti ir traukia į žydiškus "inšurinsius," pinigų krauna ir salionininkų stalčius, nes tik ten teisinga-ina naudojama. Patikrinti savo žodžius paduodu faktelį, tai bus tik vienas iš jų stekstančių. Pereita meta New Jersey Apskritys turėjo susirinkimą. Tam susirinkime buvo išnešta

keletas protestų prieš 30 Seimo nutarimus, k. t. sulyginimą mokesnių, mokėjimą kvoterių, priverstiną emimą organo ir t. t.

Pasekmės: pirmam po tų protestų 36 kuopos susirinkime, kada buvo pašaukta perstatyti naujus narius, vienas iš narių sako: "aš turėjau tris narius perstatyti, bet kada paskutiniam num. "Draugo" pamatė tas visas baisenybes, rankas pakratė ir pasakė, kad bus daug geriau prigulėti jiems prie "Prudential," nors "Prudential" turi išmokėti daug daugiau, negu dabartiniai mokesniai Susivienijime."

Gal kas suprasti, kad aš priešingas visokiai diskusijai. Anaipol, ne! Diskusija yra labai naudinga, bet tik savo laike, prieš įvedant įstatymus, bet ne pradėjus vykdyti praktikoje. Dabar lieka tik kalbėti, kaip geriausia būtų įvykdyti praktikoje 31 Seimo nutarimai, bet nedaryti pasikeitimų kad juos sulaužyti. Ant galo pasakysiu: daleiskime, kad Strucky, Sutky, Mulevičių protestai pasiekė tikslą. Kitas Seimas nutarė namą pirkti Wilkes-Baruos. Ar jį užtikrintumėte, kad kur Bostone ar Waterburyje neatsiras panašių ponų, kad namas būtų perkamas tenai, o ne Wilkesbaruos. Na ir kasgi, kad ne meksikoniška karė? Argumentų prieš argumentus kun. Struckaus, Sutkaus ir Mulevičiaus visai nematau reikalo statyti, nes dabar jau ne laikas. Jeigu priėtų Susivienijimui iki to, kad reikėtų šaukti net "extra" Seimas, tada ir mano argumentams būtų laikas.

New Yorko — New Jersey Apskričio Pirmininkas

A. J. Staknevičius.

Kada pavasario laike apsiniaukia dangus, uždengdamas juodais debesiais padangėse šviečiančią saulutę, kada pakyla priešaudrinė vėsula, kada žemė su dangumi maišosi, kada visa gamta, visoks gyvis persigasta ir skubina pasislėpti... Kada žaibas akis plikina, griausmai padangėmis belkžiasi, baladojasi; kada perkunai šaudo ir lietus kaip iš viedro pildamas lija — tada kiekvienam žmogui darosi neįjauku, o kartais tai net ir banga.

bet andra neamžinai tęsiasi, ne Dievas žino kaip ilgai siaučia. O po audros visados atsinaujinusi gamta kiekvieną širdelę suramina, kiekvieną nudžiugina ir tuomet mes netik ką nepykstame ant buvusios audros, bet dar ją laiminame už sudrebinimą gamtos galybių, už sujudinimą gamtinančios ir gaivinančios pasaulio jėgos, ir jaučiamės laimingais, daug laimingesniais negu prieš audrą kad buvome.

Tai taip yra su pavasario audra, taip yra ir su kiekviena audra.

Neseniai mes turėjome mūsų Amerikos lietuvių katalikų tarpe taip-pat nemenką audrą, kuri kilo iš priežasties S. L. R. K. A. Seimo nutarimo apie steigimą savo laikraščio ir pirkimą savo namo New-Yorko apielinkėse.

Tiesą pasakius, tasai seimo nutarimas yra labai praktiškas iš daugelio atžvilgių ir, duok Dieve, kad koveikiausiai būtų įkūnytas, kad mūsų milžinas susikrautų lizdą ir prabiltų savo lūpomis — kaip vyras pilnametis ir pilnaprotis. Tas išėitų lietuviams ant naudos.

Iškaršėiavė katalikų veikėjai tvėrėsi per spaudą ir gyvu žodžiu svarstyti Susiv. reikalus ir seimo nutarimus. Pasidalino į būrelius ir kuopeles; vieni buvo vienokios nuomonės, kiti kitokios ir stengėsi vieni kitiems įkalbėti, kad taip visų manyta, kaip ir jie mano. O tai padaryti yra nelengva, ypač tokioje didelėje organizacijoje, kokiuo yra Susivienijimas. Kaip kurie ra-

si ir per daug jau buvo įsikaršėiavę.

Laisvamaniai su socialistais tik trynė iš džiaugsmo rankas ir būnijo, kad katalikų tarpe, girdi, kilusi revoliucija, kad katalikai pešasi ir per laikraščius vieni kitiems rodą špigą — o rasi net ir kumštį.

Bet pasirodė, kad tas viskas yra netiesa, kad pas katalikus jokios revoliucijos nebuvo, ir kad katalikai apie ją nei manyti nemanė.

Katalikai taip pasielgė, kaip visados ir visur yra daroma svarbesniuose visuomeniškuose reikaluose: išsikalbėjo ką kas manė, išreikšė savo nuomones, prisiklausė kitų nuomonių ir išvedžiojimū ir pamatė kaip bus geriausia tą dalyką padariusi — vieni kitiems nusileido ir aprimo.

Rodos, kad jau aprimo, tai ir viskas. Bet ne, dar ne viskas.

Dabar mes užsikaršėiavimus pasidėję į šalį, turime biskį geriaus prisistebėti tam faktui, kad iš jo galėtume pasinaudoti, kad tasai, neva nesupratimas uždėkų nenueitų, kad jį saisi mums atneštų gerus vaisius, kad jį saisi mums būtų ant naudos.

Pirmiausia tie ginčai mums parodo, kad mūsų Susiv. atbudo, kad jau jo kūnas pilnas energijos, kad jo nariai "nežiūri ką kiti sakys, patys rūpinasi Susiv. reikalais ir savo nuomones išreikšia." O tas tai jau daug ir net labai daug ženkliana. Tas ženkliana, kad Susiv. gislose teka gyvo, sveiko kraujo srovė, kad jį saisi gairina visas kūno dalis, to mūsų tautos milžino. O tas gyvybės kaip tik ligšiol jam ir buvo permažai, kaip tik to jam ir stokavo.

Sako kaikurie, kad nedailu ešą katalikams karščiūoties ir užsipuldinėti vieni ant kitų. Tas tiesa, nedailu, bet būna tokie atsitikimai, kada be to nėra galima apsieiti, o su saiku ir savo vietoje, tai kožnas daiktas yra geras ir naudingas, o katalikai išsikaršėiavę juk ne ką terpedėjo. O ant ra vertus kas tai būtų per ginčai jeigu jau niekas nei nesikarščiūotų. Lietuvių patarėlį sako: "nekoks to žmogaus protelis, kurs su kiekvieno nuomone sutinka." Kitaip pasakius išėina, jog jį saisi neturi savo nuomonės, arba negali jos išsidirbti. O žinoma, kad kožnam savo nuomone yra brangi ir jį saisi ją tada tiktai pakeičia kita, kada persitikrina, kad ana kita yra geresnė; arba aplinkybės parankesnė. Ir iš to pasirodo taip-pat katalikų susipratimas ir protas — nes mokėjo karščiūoties, mokėjo ir rimtai dalykus apsvarstyti, o apsvarstę ir susitaikė.

Kur vyrai, tai vis vyrai, vyriškai ir padaro. O tas viskas dar kartą parodo, kad katalikai atbudo, susiprato, išsijudino, išsisiūbavo, ir bangnodami kaip juroje vilnys — milžino žingsniais žengia pirmyn, ir jų žengimo apsieiškimai kasdieną aiškiau matosi, kas kart labiau atjaučiami yra.

L. D. S. kvotimus išlaikė ir pasirodė, kad gali gyvuoti ir kad yra reikalinga ir naudinga. L. Vyčiai, taip-pat pasirodė ką jie gali. A. L. R.-K. Moterų Sąjunga šuoliais pirmyn, bujoja, tobulinasi, plėtojasi. Pil. Blaivininkų Susiv. stiprėja, auga. Susivienijimo milžinas atbudo ir savo energiją rado... Gerėkimės ir džiaugkimės, broliai, lietuviai katalikai, nes tai yra vis apsieiškimai mūsų gyvybės, mūsų jėgos, mūsų susipratimo, mūsų vienybės. Mokslas, susipratimas, organizacijos vienybė, tai yra organizacijos ir tautos stiprybė — del to tai juos vis auklėkime ir gerbkime kiek tik galime.

F. V. SUKAKTUVES.

Rugpiučio 18 d. sukako metai, kaip Kaunas pateko vokiečiams.

Kodėl Vokietija galinga.

"Na, Juozai, tu skaitai įvairius laikraščius ir visokias istorijas. Tai paaiškink, mel-džiamašai, kodėl vokiečiai pajėgė išperti visiems kailį ir išgali atsilaikyti, prieš visas didžias tautas. Kodėl jie taip galingi. Kiba jie su pragaro pagelba veikia," teiravos burdingierius Simas pas savo šeimininką.

"Vokiečiai išties galingi," emė pasakoti Juozas, padėjęs "Metraštį" į šalį. Nustebino jie visą pasaulį. Prieš karę vargu bau kas manė, kad vokiečiai taip šauniai sumušimės didžiųjų tautų armijas ir paiminės visose frontuose tokias stiprias tvirtoves. Bet tēmijant dalykus, galime išsvysti šaltinius vokiečių galybės. Jų galybės gausiausias šaltinis, arba kitaipariant pamatas yra vienybė. Nuo amžių žinoma, jog vienybėje galybė. Bet ligšiol tai tik vokiečiai buvo persiėmę ta gudybe ir ją igyvindė. Tarpe vokiečių yra uolių katalikų, karštų protestantų, atkaklių laisvamanių, veiklių socialistų ir tt. ir tt. Bet šioje valandoje jie visi įsikinkė į vieną darbą ir kiek kas drūtas varo visus išvien tą darbą. Bet ir kitos vokiečių ypatybės ir dovanos jiems prigelbėjo. Jų karvedžiai yra didžio išsilavinimo, augšto mokslo, plataus patyrimo. Šiaip vokiečiai yra gerai pamokinti, žino visokių amatų, duoda sau rodą įvairiose aplinkybėse. Caro kareivis paklaustas "iš kur eini?" atsako "nežinau," "kur eini?" atsako "nežinau." To nepasakys kaizerio kareivis.

Toliau reikia žinoti, jōk ką vokiečiai daro, tai jis daro su atsidėjimu, su apsvarstymu, su apokavimu visokių mažmožių, smulkmenų. Ir prie karės jie rengėsi su nuodugniu visoko apokavimu, viską permatė. Automobilai Vokietijoje buvo daromi taip, kad juos būtų galima sunaudoti karės reikalams. Nekurie automobiliai buvo padaryti su tokiais prietaisais, kad ant jų būtų galima uždėti kulkos vidžių ir dumti karės laukan. Knomet ši baisyji karė buvo paskelbta, tai, paveidžiui, Francijoje prasidėjo plati mobilizacija, emė visus tvirtus vyrus, taip kad veik visos dirbtuvės, išskiriant žinoma amunicijos, užsidarė, pramonija sustojė. Visi vyrai pašaukti armijon. Praėina keletas mėnesių ir kas atsitiko. Reikia iš armijų leisti darbininkus, pasimatareikalas mobilizuoti pramonę. Mat prireikė neišpaskyktai daug įvairių dalykų karės lauke. Tai gabiausi amatininkai buvo sugrąžinti iš armijų ir dirbtuvės. Tik po ilgo laiko francūzai pamatė, jog karės šią gadybę laimėjama ne vien kranju karės lauke, bet ir prakaistu dirbtuvėse. Ir iš teisybės dabar Europoje dirbtuvėse prakaisto daug daugiau liejama, negu kraujo karės lauke. Po laiko prasidėjo pramonės mobilizacija ir Anglijoj ir Rusijoje. Visai kitaip dėjosi kaizerio valstybėje. Ten buvo taip, kaip šitokioje dirbtuvėje. Į minimą dirbtuvę karės paskelbimo telegrama atėjo 2 val. po pietų. Tai tuoj sušvilpė, sustaugė švilpukai. Darbininkai sustojė į eiles. Vieni gauna korėukes su pilnu nurodymu, kur eiti ir ką daryti. Tai jiems reikia stoti armijon. Negavusieji korėukų grįžta dirbtuvėn, atidaro vieną kamara išsineša naujus irankius, išrengia naują dirbtuvę ir už pusvalandžio jau tauška mašinos ir dirbami daiktai, reikalingi karės lauke. Taip buvo visoje Vokietijoje, visos dirbtuvės išanksto, prieš karę, turėjo atsikrojo kamara irankius, kuriais pradės išdirbinėti pasikirtus daiktus karė prasidėjus. Tai dabar daug maž mato me kodėl vokiečiai tokie galingi ir kodėl jie išgalėjo išperti kailį didžioms tautoms."

Žemaitis.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

ROCKFORD, ILL.

Rockfordo lietuvių kolonija lietuviškų laikraščių skaitytojams yra jau nuo senai žinoma. Čia jau nuo senų laikų gyvena viršum tūkstančio lietuvių. Įvairių pažvalgų tai žmonės, — yra apsišvietusių, mėgstančių apšvieta, žiūrinių į dalykus iš visų pusių, bet yra ir tokie, kurie į "savo partijos" vadus taip įsitikėję, jog gali visus metus su jais argumentuoti, gali pertikrinėti jų vienpusiškumus, viskas eis veltui, nes, pasak jų, nieko ant svieto nėra, ko jie nežino ir tik po ilgo pertikrinimo jie prie savo vadų prisirišę. Tokiems "žinovams" primink apie rimtesnius laikraščius, apie "Darbininką," tai gausi atsakymą, jau jie jau penktai metai kai jo neskaity, nes ne jų partijos leidžiamas. Pirmiau, kol kvailėsi buvę, tai skaity. Nebandyk tokiam nei paaiškinti, jog tas laikraštis tik pirmi metai teina, nes tada gausi apgaviko vardo, juk kaip jis viską žinodamas, o nežinotų tokio mažo žomo.

Yra čia ir lietuviška parapija, turi ir lietuvių socializmo savo centrą, bet jo stovis paėmus lietuvių skaičių gana silpnas.

Draugijų yra įvairių įvairiausių. Pora iš jų pašalpinę, susivienijimų kuopos ir kelias idėjinis dr. ju: Darbininkų Sąjungos, Moterų Sąjungos, ir Spaudos Draugijos kuopos. Yra, žinoma, ir laisvųjų draugijų.

Miestas gražus, sališnai uždaryti, darbai eina gerai, blaiviam ir darbščiam darbininkui gyventi galima.

P. š.

BELOIT, WIS.

Šiame miestelyje randas apie penkiasdešimt lietuviškų šeimynų, daugiausiai paprastų darbininkų. Iš biznierių yra tik lietuviškas salūnas, kuris kaip bičių avilys visuomet pilnas lietuviškų bitelių, ir valgomų daiktų sankrova, kuri dar neseniai teusidėjus, ir tai sunku kompeticiją su žydais varyti.

Baisus girtuokliavimas.

Jei kas nėra matęs lietuvių girtuokliaujančių ir norėtų pamatyti, tai galėtų drąsiai keliauti į šį miestelį, o kelionė tikrai apsimokėtų. Sunku būtų surasti kitą tokią vietą, kur netik vyrai, bet ir moters gertų svaigalus kaip vandenį. Jei kuris vyras į salūną nedėdienį ir neina, tai namie taip nusisvečiuoja, jog panedėlyje atsikėlęs nežino ar namai ant vietos stovi ar kiton pusėn nusisukę. Darbe, žinoma, išsipagorioja. Tarp svetimtaučių lietuvių vardas nekaip augštai laikomas. O jei pasitaiko koki pramoga, piknikas pav. tai jau sveikomis galvomis tik liurbiai tarpvažiuoja.

Žinoma, yra vienas kitas ir tokių, kurių prie kitų pasikaiti negalima, bet tai reikėtų su balana tokių ieškoti.

Darbai čia eina gerai, darbininkai reikalaujami, bet važiuoti patartina tik tvirtesnio pobūdžio žmonėms, ir jiems nelinksma bus gyventi.

P. š.

PHILADELPHIA, PA.

Apsivedė toks tu tokia.

Sv. Kazimiero bažnyčioje tapo surištas Dr. E. Klimas su p-le E. Brazaičiu.

Jaunavedis Dr. Klimas yra baigęs Temple universitetą medicinos mokslus. O nuotaka p-lė Brazaičiūtė tame pat universitete baigė farmacijos kursą. Nuotaka yra čia gimus panelė.

Geros kloties jaunai porai.

Koresp.

BROOKLYN, N. Y.

Gražiai priėmė jaunavedžius.

Rugpjūčio 17 d. L. Vyčių 41 kuopa surengė priėmimo vakariene pp. A. Aleksandravičiui ir P. Nutautaitėi-Aleksandravičienei, kuriuodu tik ką buvo pribuvę iš Chicagos po iškilmingų vestuvių. Labai viešingai jie buvo priimti. Susirinkusieji pasitiko jaunavedžius atstojimu ir gausiu delnų plojimu. Pasveikinimo prakalbėle pasakė klierikas Pauliukas. Paskui inteiškė dovanas — abiem po auksinę lyrą ir po gyvų gėlių buketą. Iš jaunavedžių pirmiausia prabilo ponis P. Nutautaitė-Aleksandravičiene. Ji sveikino susirinkimą ir padėkavo už dovanas. Paskui sekė p. A. A. Jis tarp kitko užsiminė apie nukentėjusią Lietuvą. Patarė, kad susirinkusieji sudėtų po keletą centų. Dvi merginos rinko centus ir pririnko \$23.50.

Paskui sekė dailios deklamacijos, monologai. Viskas labai gražiai dėjosi.

Gražaus ir meilingo sugyvenimo jaunai, talentingai, prakilniai porelei.

Aukotojų vardai.

P. Ručas \$2.00., po \$1.00: Al. Aleksandravičius, J. Karaliūnas, P. Bajorinas, K. Paulonis, V. Lenkaitė, M. Sertvitienė, J. Viršulis, P. Lukoševičius, Varkšaitis, K. Mažeika, P. Povilonis, J. K. Miliauskas, po 50c.: J. Krasiokas, Saurusaitis, P. Zukas, M. Razanauskas, A. Marškytė, po 25c.: J. Zerolis, P. Isodžiūtė, O. Plaktoniūtė, A. Malinauskaitė, O. Supieniūtė, P. Burdvilūtė, K. Saurusaičiūtė, J. Dailidenas, M. Litviniūtė, A. Jasaičiūtė, A. Beliuė, A. Sireičiūtė, A. Gabreivičiūtė, A. Zubriūtė, A. Okuniūtė, A. Ipagunas, P. Barbšys, V. Jaskiniūtė, S. Plaktonis, P. Lenkauskas. Dar kurių pavardžių nebuvo \$2.00. Viso surašyta \$23.50.

Nors augščiau minėta, kad po centą sumetė, bet nei vienas mažiau nedavė kaip 25c.

J. K. Mikas.

DETROIT, MICH.

Liep. 14 d. atsibuvo mitingas Talkininkų Sv. Andriejaus svetainėje, po No. 111, E. Congress St., kuriame išrinkti buvo komitetai. Kožna tauta išrinko tarpe savęs komitetus. Iš lietuvių komitetan pakliuvo M. Čiurlionis, kun. K. Skrypkas, B. M. Mosauskas, A. A. Salesky, R. Wysocki ir Šeštokas. Iš moterų Sophia Jagmin, Ida Gagiel, Antonina Bajorinas, Anna Leškiewicz ir Zosia Eidynt.

Ant tų visų talkininkų išrinktas vedėjas C. Carnegie (amerikonas); vice vedėjas Joseph Wedda, (lenkas); raštininkas B. F. Mostauskis (lietuvis). Visi lietuviai dabar labai užganėdinti, kad mūsų vienatinis teisėjas pasiliko vienbalsiai išrinktas už sekretorių ant 15 visokių tautų.

Drėvė.

MONTELLO, MASS.

Užbaigimo vakarinės mokyklos Vaikų Vakarėlis.

Kadangi jau artinasi ruduo, o su juomi artinasi ir mokslo metai, tai vasarinę mokyklą prisaina uždaryti. Tiesa, dar viešos mokyklos neatsidarys be rugsėjo 6, bet juk vaikučiai ir-gi reikalauja bent kiek pailsio. Taigi sekančias dvi savaitis galės liuosai sau pasilsėti. Be to, juk mokytojai irgi reikalauja nors kiek atsiliepti; todėl atsižvelgiant į šias priežastis tapo nuspręsta rugpjūčio 17 d., užbaigti vaikučių vasarinę mokyklą.

Lenktynės.

Tos vasarinės mokyklos užbaigimui, buvo surengtas la-

bai gražus, liksmas ir įvairus vakarėlis, kurs atsibuvo rugpjūčio 17 d. vakare. Pramogėlė prasidėjo įvairioms lenktynėms ant pievos prie šv. Roko senosios bažnyčios. Pirmiausiai buvo 50 mastų ilgio, mergaičių iki 11 metų bėgimo lenktynės. Greičiausiai nubėgo ir pirmą išlaimėjimą gavo Anelė Jarmalavičiūtė, ant rą Rožė Dargiūtė, trečią Amilija Ramanauskaitė. Po tam vaikučiai iki 11 metų bėgo. Pirmą išlaimėjimą gavo Juozas Verveška, antrą Rapolas Juškius, trečią Jonas Valentukevičius. Toliau vėl mergaičių virš 11 metų, ale ne daugiau kaip 16 metų bėgo. Greičiausiai nubėgo ir pirmą išlaimėjimą gavo Ester Gri-gaitė, antrą Stela Dambrauskaitė, trečią Agota Jukaičiukė. Iš vaikų virš 11 metų pirmą išlaimėjimą gavo P. Kvarocijus, antrą Zenonas Norkunas, trečią A. Meškinis.

Bolės mėtymas.

Lenktynėms užsibaigus buvo bolės metimas. Iš mergaičių toliausiai numetė Elz. Antanavičiūtė, Elz. Dukšūtė ir Petronėlė Gaurilaičiūtė. Vaikučių tarpe besą tikrų atletų. Toliausiai numetė Rapolas Juškius, Zenonas Norkunas ir M. Počūnas. Šie keli mėginimai parodė visiems kokių gabių ir narsių atletų mes tarpe jaunųjų turime.

Čeverykų susiradimas.

Toliau ant mikštos ir gražios pievos dar buvo daugelis ir kitokių lenktynių. Ista-biausia ir linksmiausia žiūrėtojų buvo tai čeverykų lenktynės. Vaikučiai nusivė čeverykus sumetė į didelę baką. Bačkoje buvo sumaišyti ir išversti laukan. Po tam visi vaikai iš lygio tolio bėgo prie čeverykų. Kurs pirmiausiai nubėgo, pirmiausiai susirado ir, pirmiausiai apsiavė gavo pirmą išlaimėjimą. Rapolas Juškius buvo tame išlaimėjime skubiausias.

Programas salėj.

Kai pradėjo temt, tai visi suėjo į šv. Roko svetainę. Čion prasidėjo labai margas ir linksmas programos. Pirmiausiai kl. Pr. Juškaitis, vasarinės mokyklos mokytojas ir vakaro rengėjas, trumpai prakalbėjo į vaikučius ir jų tėvučius. Išdėstė kokių būdu mokymas esti pasekmingas. Nurodė svarbą tėvų mokinime ir abelnam vaikelių prižiūrėjime. "Tik tuomet," sakė, "vaikai daug išmoks, jei tėvai juos namuose prižiūrės, jų klausinės apie užduotis" ir t.t. Gyrė vaikučius už gerą lankymąsi į mokyklą. Baigdamas savo kalbą, perskaitė keletą laiškujų mokinijai parašytų apie vasarinę mokyklą. Po tam perstatė vaikučių chorą, kurs susidėjo iš suvirš pusantro šimto balsų.

Choras pirmiausiai dainavo Lietuvos Himną. Laikė giedojimo visi atsistojo.

Toliau kainavo iš vaikų Kantatos "Tegul pasaulis sukursys." Po tam sekė: 1, Deklamacija "Dirbkim," sakė Stasė Urbiūtė. 2, Daina iš Vaikų Kantatos: "Kada į Knygas mes, vaikai." 3, Deklamacija: A. Jakšto "Nemokančio Rašyti," sakė Anelė Jarmalavičiūtė. 4, Daina iš Vaikų Kantatos, "Mes keliami balsus." 5, Deklamacija "Nuvytės lapelis," sakė Agota Juškaičiukė. 6, Piano Solo maršas, skambino Pranė Kašėčiūtė. 7, Deklamacija "Man linksma," sakė Pranė Juškaičiukė. 8, Daina iš Vaikų Kantatos "Štai vaikelis tykia snandžia." 9, Deklamacija "Lietuvio sapnas" J. K. sakė Ogenija Norkunaitė. 10, Deklamacija antra dalis "Lietuvio sapno," sakė Rožė Dargiūtė. 11, Daina Maršas — Čiurlionio. 12, Deklamacija-pasaka "Lietuvos Musės" sakė Marijona Jarmalavičiūtė. 13, Daina "Šviesi naktis, mėnesiena." 14, Deklamacija "Sudiev tau mylima sesele" sakė Molyvina Šešniūvičiūtė. 15, P. V.

Juška vargoninkas ir choro vedėjas trumpais žodžiais prapalbėjo ragindamas tėvus leisti savo vaikus giedoti. Esą "Čion ne 200 vaikų yra, o kur kiti? Labai gaila, kad nesu-pranta svarbos ir naudos iš prapalėjimo ir chora. Pasiklausyt jums malonu, taigi ir liepkite vaikučiams regulieriai lankyti repeticijas ir tegul tas mūsų choras išauga į kelis kartus tiek didesnį." 16, Piano Solo "Aniolo Malda" skambino Rapolas Juškiukas. 17, Deklamacija "Tokios ramios tykios dienos" sakė Rožė Zinkevičiūtė. 18, Deklamacija "Į mano jausmus" sakė Agota Juškaičiūtė. 19, Daina "Per girią girelę." 20, Kalba kun. Pr. Virmauskis, išdėstė reikalą mokinimosi lietuvių kalbos. Aiškiais pavyzdžiais rėmė savo išvadžiojimus.

Vaikučiams atlikus savo užduotis einant nuo estrados buvo dalinama jiems užkandžių. Jie išbėgė lauke ant pievos pasilinksmino ir vėl sugrįžo tuojau. Po tam didelių Bažnytinis choras dainavo sekančias daneles: 1. "Karveli mėlynasis," Šimkaus. 2. "Lietuviais mes esame gimę," — Šimkaus. 3. "Kur bėga Šešupė," Sasnausko. 4. "Siuntė mane Motinėle," Sasnausko. 5. "Loja šunes ant kiemo" — 6. Vyčių Himną ir 7. "Lietuva Tėvyne mūsų." Po šių dainų trumpai, įspūdziais šio vakaro pasidalindamas, p. M. Norkunas kalbėjo. Išdėstė, kaip linksma, smagu ir gražu matyti savo vaikučius puikiai ir jausmingai eiles sakančius, dainuojančius ir žaidžiančius. Išreiškė padėką mokytojui už tokį didelį pasidarbavimą. Pirminė išreiškimą padėkos už mokinimą parodyti aukomis. Dvi merginos perėjo ir surinko keletą dolerių.

Toliau mokytojas gabiausiems ir geriausiems mokinusiems vaikučiams dalino dovanas. Pirmą dovaną gavo iš mergaičių Anelė Jarmalavičiūtė. Iš vaikų, Jonas Sokas.

Po tam buvo juokingoji dalis programos išpildyta. Trys vaikai gėrė lenktyn pienu iš butelių per guminį čiuptuką. Trys mergaitės lenktyn valgė mėlynųjų pajų su rankytėmis suimtomis užpakalin. Publika atsijuokė daugiau kiek nerėjo laike šių veikimų.

Abelnai imant visas vakaras buvo labai įspūdingas. Kaip maži taip ir dideli visi buvo daugiau kaip užganėdinti. Vaikučiai, kurie nelankė mokyklą buvo atskirti nuo tų kurie lankė. Lankiusiems buvo duodama vaisiai bei užkandžiai veltui; nelankiusiems reikėjo pinigai mokėti. Dangelis buvo girdėti sakant "aš ryto ateisiu mokintis," ale jau po laiko. Kiti klausė: "Kada vėl mes turėsime toki vakarą?" Apie dvyliką valandą visi linksmi išsiskirstė ilsėtis.

O kad daugiau tokių vakarėlių būtų, dangelis paklydusių vaikelių tuojau sugrįžtų prie katalikų ir daug ukvatniau lankyto vasarines mokyklas.

Bitelė - Darbininkė.

KENOSHA, WIS.
Rugp. 13 d. š. m. Birutės Dainos ir Dramos dr.-jos atsibuvo piknikas ir prakalbos gražioje vietoje už miesto Has-ting's Woods. Kalbėjo p. Al. Račkus. Skaitlinga publika susirinko aplink kalnelį.

Kalbėjo Al. Račkus.
Pirmiausia padainavo šv. Petro bažnytinis choras, sus-tojes ant kalnelio. Po to kalbėjo p. Al. Račkus. Gerb. kalbėtojas savo gražia iškalba kalbėjo apie dr.-jų naudingumą ir t.t. Vėl choras sudainavo. Antru atvėju kalbėjo apie socialistus ir jų mokslą, ar žmogus turi dūšią, ir dar kitų dalykų. Buvo 3 ar 4 ci-eilikai, beklausydami prakal-bos, įsikarščiaivo ir kėtik ne-sprogo. Kalbėtojas matydamas, kad negali ilgiau cecilikai išturėti, užbaigiant kalbą

Ten buvęs.

pranešė, kad nas nori gali duoti užklausimą. Vienas iš jų užklausė, kodėl kalbėtojas pavadinęs juos kraujageriais? Kalbėtojas jam taip atsakė, kad publika gausiai suplojo rankomis. Davė dar ir kitų užklausimų, visus gražiai išaiškino. Kai pirmam nepasisekė užklausimai, tai atsistojo antras girtas cecilikas su užklausimais. Kalbėtojas gerai atsakė. Tada tas spruko iš tarpo žmonių, lydimas plojimai rankų. Kalbėtojas kvietė trečią "moksličių," bet tas nedrįso išsižioti.

Kad p. Al. Račkus prakal-ba buvo naudinga katalikams, nėra abejonės, parodė kaip ant delno bedievių darbus ir jų mokslo silpnumą. Taigi nebijokime statomų mums jų ža-bangų, bet visados kovokime su jais ir nepasiduokime. Platinkime savo laikraščius, kad neleisti įsigalėti priešingiems.

Genys.

ROSELAND, ILL.

Darbuosis Lietuvių Dienoj.

Rugpjūčio 13 d. L. R. K. P. Blaivininkų 2 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Šiame susirinkime gyvai svarstė kaip daugiau aukų surinkus nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams per "Lietuvių Dieną?" Pasirodė geriausias būdas tai tas, kad daugiau suorganizuoti rinkėjų. Tokiu būdu mes galėsime daug ką nuveikti, kada mes turėsime daug rinkėjų.

Tai-gi mūsų kuopa ir nutarė visi stoti su dėžute ant gatvės atėjus "Lietuvių Dienai". Šiame susirinkime mažai atsilankė narių, bet atsilankusieji veik visi pasižadėjo darbuotis. Pasižadėjo šios ypatos: Iz. Čepulis, A. Kanaverskis, A. Peldžius, M. Misiunas, K. Drazdauskas, V. Drazdauskaitė, B. Levgandaitė, J. Lev-gandaitė, M. Bieuminti, ir J. Juickiūtė. Tie kurie negalės tą dieną rinkti aukų del darbo, tai pasižadėjo aukoti vienos dienos visą uždarbį. Pasižadėjo šie N. Urbonas ir Iz. Gu-das.

Būtų pageidautina, kad ir kitos organizacijos iš anksto pasirūpintų apie "Lietuvių Dieną."

Ateiktį į prakalbas.

L. R. K. Spaudos Draugijos 19 kuopa, kuri gyvuoja vos 2 savaiti, o jau turi 52 nariu. Mes tikimės, kad mūsų kuopa savo narių skaitlium pralenks visus kitas kuopas. Ši jaunutė kuopa jau rengė labai puikų vakarą su perstatymu ir prakalbomis. Scenoje bus stalyta viena iš juokingiausių komedijų: "Baisus Sapnas," prakalbą sakys gerb. kun. Dr. Maliauskas dienasčio "Draugo" redaktorius. Taigi aš kiekvienam patarčiau atsilankyti ant tų prakalbų, nes labai bus įdomios. Atsilankiusieji daug ką gero galės išgirsti pamatytį ir pasimokytį.

Taip-gi per tą vakarą bus platinama tautiška katalikiška spauda, taip-gi prie to prakilnaus darbo prisidės ir blaivininkai. Tas vakars įvyks rugpjūčio 27 d. Visų Šventųjų parap. svetainėje 10806 Wabash ave.

Panemumietis.

CHICAGO, ILL.

Išvažiavimas.

L. Vyčių 4 kp. 13 d. rugp-turėjo išvažiavimą. Išvažiavimas nusisekė puikiai, nes diena buvo graži, tik biskį vėjuota.

Pažaišta daug lietuviškų žaislų, padainuota dainų, pabėgiota, žodžiu sakant taip kaip reikia padaryta išskyrus kelis sportus, kurie mažai suprato kas tai yra draugiškumas ir ką reiškia išvažiavimas. Ateityje rengdami ar išvažiavimą, ar taip šeiminišką pramogėlę, tai turit ant susirinkimo aptarti gerai ką darysit.

Ten buvęs.

WORCESTER, MASS.

Piknikas.

Rugpjūčio 13 d. atsibuvo Vardo Marijos moterų ir merginų dr.-jos piknikas City Farmoj. Kada žmonės pradėjo rinkties, tai užėjo didelis lytus. Žmonės visi laukė iki nustos lytus. Kaip lytus nustojo žmonės vėl pradėjo rinkties. Jaunimo privažiavo daugybė. Žmonės linksminosi, dainomis, žaidimais ir lenktynėmis. Apie 7 valandą vakare žmonės pasilinksminę grįžo namo.

Angelėlis.

DIDIS LIETUVIŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Rugp. 17 d. į Wilkes-Barre, Pa. susivažiavo delegatai nuo visų didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų pasitarti apie aukų rinkimą Lietuvių Dieną. Susirinkimą atidarė advokatas (Assistant District Attorney) Jonas A. Lopatto. Jis buvo paskui išrinktas pirmininku. Vice-pirmininku liko Dr. kun. Pr. Augustaitis. Pirmuoju raštininku išrinktas J. Kaupas, antruoju V. K. Račkauskas.

Prakilnesniems lietuviams parpuo, kaip čia kuogeriausia išnaudojus ir kuogausiausia aukų surinkus Lietuvių Dieną, kurių tikimasis prez. Wilson' nuskirs. Tai suvažiavimas išnešė šitokią rezoliuciją: "Kadangi atstovų rūmas perleido rezoliuciją, kurią gerb. J. J. Casey inėšė, prašydamas Suv. Valstijų prezidentą paskirti dieną, kurioj būtų galima rinkti aukas nukentėjusiems del karės lietuviams.

Dabar, todėl, šiuomi mel-džiamė Suvienytų Valstijų prezidento lapkričio 1 d. 1916 m., kaip dieną nukentėjusiems lietuviams.

Ir kartu meldžiamė preziden-to paskirti tą dieną tik lietuviams.

Toliau nutariama kopija minėtos rezoliucijos pasiųsti Valstijiniam sekretoriui.

Delegatai.

Delegatai atstovavo sekančias organizacijas: T. M. D. — M. Neviadauskas, A. Galiuckas ir kun. J. Valaitis. Tautos Fondą — kun. J. J. Jakaitis, Dr. kun. Pr. Augustaitis ir J. J. Miliauskas. L. R. K. Spaudos Dr.-ją — K. Pakštas, kun. J. Inčura. L. S. S. — V. Kapsukas, J. V. Stasiulevičius ir A. Valinčius. S. L. A. — P. Živatkauskas, S. Gegužis, J. Kasakevičius. L. R. K. A. S. — J. Jaroševičius, K. Krušinskas, kun. S. Struckus.

L. D. S. — kun. J. Miliauskas, L. Vasauskas, kun. A. Janušas. L. Vargininkų Sąjungą — J. Stulgaitis, A. Šodeika, K. Strumskis.

Tautos Tarybą — J. S. Vasiliauskas, V. Lukoševičius, kun. J. Kuras. L. Spaudos Dr.-ją — V. K. Račkauskas, M. Šalčius, A. Šliupitė. L. R. K. Federaciją — kun. V. Dargis, kun. J. Kasakaitis, kun. J. Šupšinskas. L. R. K. Moterų Sąjungą — P. Rudaičiūtė.

L. Vyčių — J. B. Kaupas, Tamas Šemis, P. A. Černiauskas.

L. Gelbėjimo Fondą — J. Šalčius, S. Bulota, V. Kama-rauskas.

L. Autonomijos Fondą — Dr. J. Šliupas, K. Šliupas, P. Ačius.

A. L. Sandarą — R. Karu-ža, B. Kubilius, Dr. A. Jan-kauskienė.

Sušaukimo ir surengimo komitetas buvo advokatas J. Lopatto ir kun. V. Dargis.

Skaitykite ir Platinkite "DARBININKĄ."

Ten buvęs.

Lietuviai kitor.

LONDONAS, ANGLIJA.

Tyrinėja.

Paskutiniai laikais ir mes nerimaujame. Nuolat girdime naujų įsakymų. Dabar vėl reikia eiti į policiją užsirašyti. Daug tame reikale klėbonas kun. Matulaitis. Jis visiems išduoda tautystės pa-liūdijimą. Net nekurie šiau-dadušiai, niekinusieji klėbona, dabar kreipiasi pas jį ir net parapijonais pastoja. Jau vienuolikti metai, kai jis mums čia tarnauja ir neišpa-sakytai daug gero mums jis padarė.

Susipratimas kila.

Tarpe katalikų tautiška katalikiškas susipratimas vis kila. Iš katalikiškų laikraščių labiausia pamėgo londoniečiai "Darbininką". Jau jei kas kartą pasikaito atidžiai "Darbininką," tai tas jau visuomet laukia agento ateinančio su "Darbininku."

Čia vienas agentas maišo pelus su grūdais — tarp katalikiškų laikraščių nešiojasi ir laisvamaniškų. Tas katalikams ima nepatikti.

"Birutės" susirinkimas.

Liepos 22 d. atsibuvo "Birutės" keptuvės susirinkimas. Iš atskaitos pasimatė, jog naujam gaspadoriui nekaip sekasi.

Sudurnavojo.

Vienas lietuvis iš didelio girtavimo sudurnavojo ir tapo paimtas prieglaudon. Kitas girtuoklis užsimokėjo 12 svarų baumės.

Upelis.

Moksleivių Seimas.

A. L. R. K. M. S. Seimas bus Chicagoj, Ill., 25 ir 26 d. šio mėnesio, būtent pėtnyčioj ir subatoj, šv. Jurgio par. sa-lėje, ant Auburn Ave., ir 32 Pl.

Seimas prasidės su mišiomis šventomis, 9:00 val. iš ryto šv. Jurgio bažnyčioje. Po pamaldų delegatai, svečiai ir moksleiviai ir moksleivės susirinkis seimuočių salėn.

Pageidaujama, kad delegatai ir kiti moksleiviai, kurie atvyksta iš toliaus pribūtų Seiman ant laiko.

Vakarais, toje pačioje sa-lėje, bus įvairūs programai. Subatos ir nedėlios vakarais po programais bus pasilinks-minimiai.

Nuoširdžiai moksleiviai kviečia visus lietuvius ir lietuves atsilankyti ant viršminėtų vakarų. Tikimės, atsilankę būsite užganėdinti, prie to paremsite moksleivius ir jų dvasią sustiprinsite.

Susinešimui ar kitokiems Seimo reikalams reikia kreiptis šiuo antraštu:

A. M. Linkus,
3315 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pajieškojimas.

Paieskau vyro Juozapo Bujausko. Jau du metu su viršum, kai išvažiavo iš Danijos į Ameriką mane palikęs. Paskiau sužinojau, kad gyvena Scranton, Pa. Bet jau pusantrų metų, kai nuo to laiko negaunu žinios. Gali būt, jau gyvo nėra.

Mieli tautiečiai, praneškite man, jei kas žino ar jis gyvas ar jau miręs. Už tokios žinios suteikimą būsiu labai dėkingas.

Adresas:

Antanina Bujauskienė,
Boller ved Horsens Ijland,
Danmark, Europe.

Žiurėkite.

RYTINIŲ VALSTIJŲ LIETUVIŲ DOMAI.

P-nas Kazys Pakštas, Tautos Fondo sekretorius, rugpjūčio 15 dieną š. m., apleido Chicago ir važiuoja į Rytines Valstijas su prakalbomis reikale Tautos Fondo, L. D. S., Lietuvos Vyčių, L. Kat. Spaudos Dr-jos ir tt. Iki rugpjūčio 30 d. galima į jį kreiptis adresu: K. Pakštas 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa., o nuo 1-mo iki 9-to rugsėjo adresu: K. Pakštas 259 No. 5-th St., Brooklyn, N. Y.

Katalikų didžiųjų organizacijų kuopos ir skyriai tegul pasirūpina pakviesti į savo kolonijas p. K. Pakštą su prakalbomis. P-nas K. Pakštas yra gabus organizatorius ir puikus kalbėtojas.

LAISKAS.

B. Sarapas Hartforde, Conn. gavo šitokią laišką nuo sesers iš Petrapilio.

Dabarties pranešu, kad aš nuo kovo mėnesio, 1916 m. esu Petrapilij Lietuvos Vaikų Prieglaudų užsiuvėjas. Kas reikia vaikams pasiuvu. Nors užmokestis nedidelis, bet pasišvenčiau pasidaruoti dėl savo brolių ir sesučių. Mama nesibijoję manęs išleisti iš namų, nes važiuoju tetukė Deinienei. Mama ir taip būt nebijojęs leisti, kadangi žino, jog aš nesu vėjavaike. Nėra taip sunku dirbt, bet tik labai nuobodū, liūdna, kad mes visi išsisklaide po visą pasaulį, bet ką daryt, gal Dievas duos kaip praleisim šitą liūdną laiką gal pamazu suesim vėl į vieną vietą.

Mielas broli, labai ačiū už laišką, labai man malonu buvo. Kokią tada laimę turėjau nei aprašyti negaliu. Labai būtų man malonu, kad aš galėčiau nors po karės su tavim susėiti ir apskytį tą baisią nalaime.

Atsišaukimas.

Šiuomi atsišaukiami ir Jus gerb. agentai ir kuopų organizatoriai pagelbėti mums šiame darbe. Sulig nutarimo L. D. S. Seimo leisti Kalendorių 1917 metams.

APSIIMKITE PARINKTI APGARŠINIŲ.

Apgarsinimai nėra sunku gauti, nes leidžiama daugiausia kaip 16.000 egz. formato 6X9 — 128 pusl. Kaina bus tik 25c.

Šiomis dienomis buvo išsiuntinėti laiškausi išlygomis visiems agentams ir organizatoriams, jeigu kurie negavote tuojaus atsišaukite; taipgi kurie gavo praneškite ar apsiminate pasidaruoti.

Gavę atsakymą, pagarsinsime organe visus tuos kurie apsimins rinkti apgarsinimus. Suskubkite, nes visai mažai laiko turime.

Butinai turime išleisti prieš "Katalikų Spaudos Savaitę." Jau pradėdame statyti ir tvarkyti.

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: "Darbininkas," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Biznieriams svarbu.

L. D. S. leidžia savo kalendorių 1917 m.

Kalendorius bus puikus, iliustruotas, formatas 6X9 — 128 pusl. leisime mažiausiai 16.000. Kaina bus tik 25c.

Geriausia proga biznieriams pasigarsinti jame.

Pagarsinimų kaina labai maža.

Puslapis \$12.00.
Pusė pusl. \$6.00.
4 dalis pusl. \$3.00.
8 dalis pus. \$1.50.

Siųskite pagarsinimus ko-

greičiausiai, nes paskui bus vėlu ir vietos neturėsime. Jau pradėjome statyti ir tvarkyti, todėl nesivėluokite. Apgarsinimus galite paduoti mūsų įgaliotiems agentams arba siųsti tiesiai

"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

ATSILIEPKITE!

Povilui Jono sūniui Šukiui paeinančiam iš Kauno gub., Ukmergės pav., Debeikių valsčiaus, Radiškių viensėdžio atėjo laiškas nuo brolio Antano Šukio iš Vitebsko gubernijos. Meldžiu atsišaukti šiuo antrašu:

Jonas E. Karosas
242 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Paiškau vietos del biznio atidarymo. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Mažame miestelyje, kur tyras oras. Kas greičiau praneš gerą vietą, gaus \$5.00.

M. F. S.
18 Albert St.,
Montello, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su būdinkais, Sodaais, apšėtais sėmėz sosaš sotiųpūsiu ir sunkių nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausius teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame uždeštojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendiname 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Lunington, Michigan valstijoje, Mason county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojaus indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisiusime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo.

Adresuokite,
A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Bldg.
Scottville, Mich.

C. & P. Telephone St. Paul 5347 GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numerilius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W Broadway, 123 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Agentai uždirba po \$45.00 į savaitę, pardavinėdami mūsų patentuotą be šilumos kelinių prūsų. iKekvienam vyrui reikalingas. Visi perka.

Reikalauk platesnių informacijų.

Neris Mfg. Co.,
Box 76, Montello, Mass.

PARSIDUODA NAMAI.

Mūriniai 24 pėdų pločio, 72 ilgio ant 4 lubų (floor angščio, naujas 3 metai kaip budavotas. Gesai ir šiltas vanduo.

Norėdami sužinoti plačiau, kreipkitės šiuo antrašu:

V. Daukšys,
88 Warvick St.,
Newark, N. J.
(98-100)

K. VIDIKAIŠKAS
2833 Levingston Street,
Philadelphia, Pa.
igaliotas rinkti prenumeratas ir apgarsinimus "Darbininkui."
"Darb." Admin.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuovam drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Castle Square's Block'e.)

ŠIS \$2.50 ŽIEDAS UŽ \$1.00.

Turime ant rankos apie 500 šių žiedų ir kadangi daugiau jų nemanome daryti, tai visus likusius nutarėme parduoti už tiek, kiek jie mums kainavo padaryti.

Šis žiedas yra padarytas gryno Sterling sidabro.

Gvarantuotas. Su išdirbta raide kaip paveikslas už \$1.00. Paimk popieriaus apie 1/2 colio pločio, apvesk apie piršto narį taip, kad galai porieriaus susitėtų. Pažymėk raide, kokią norėsi kad būtų išdirbta, prisiųsk mums su \$1.00, o mes tuojaus prisiusime tamstai žiedą. Jti nebūsi pilnai užganėdintas, sugrąžinsime pinigus atgal. Rašyk tuojaus.

NERIS MANUFACTURING CO.,
Box 76 d., Montello, Mass.

LENKIŠKA LIETUVIŠKA APTIEKA (Gydykla)

Gydome visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai.

Hampshire St. Pharmacy,
85 Hampshire Street,
(Prie lietuvių bažnyčios)
Cambridge, Mass.

Nepaprastai pigiai

Keliatas vaikams vežimėlių (carriages) mažai krautuveje apsitrynusių, visai pigiai parduodu.

ATEIK ANKSČIAU.
James Ellis Co.
Kampas B ir B'way,
South Boston, Mass.

GRYNAIS PINIGAIS IR ANT ISMOKEJIMO.

Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvej.

ATEIK ANKSČIAU.

James Ellis Co.
Kampas B ir B'way,
South Boston, Mass.

J. P. TUINYLA,

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,
Užlaikom didžiausia krautuvej deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokėsių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuošimtį duodam perkupėjams, dideli, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.

J. P. TUINYLA,
822 Washington St., Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605
Lietuviškas ADVOKATAS
William F. J. Howard
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
815 Broadway, So. Boston.

Atsiminkite mirusius

Pastatykite paminklą ant amžinos atminties.

Lietuviai kreipkitės pas mane, nes aš užlaikau puikiausią P A M I N K L Ų išdirbystę.

Yra viena iš geriausių.

A. Čereška

75 Broadway,
So. Boston, Mass.

Meldžiu platinti anglišką pamfletą apie Lietuvius.
"A PLEA FOR THE LITHUANIAN'S."

Dar galima gauti visus numerius; o neužlgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS,
324 Wharton Street,
Philadelphia, Pa.

D. L. K. V. B. MUZIKALIŠKA MOKYKLA.

Mokinama ant smuiko Piccolo Klarneto Piano Korneto Trombono Bügnelio.

339 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Restaurancija

Pataiso geriausias lietuviškus valgius, kaip tai barščius, kopustus ir tt.

St. Blaszczek
147 Sheldon Street,
Hartford, Conn.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA

Grosernė ir bučernė

Švariai užlaikoma. Lietuviai pas lietuvius.

B. ir V. ROSĖVSKIAI
70 John Street,
Hartford, Conn.

LIETUVIS KRIAUCIUS.

Pasiuov visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS,
105 So. Meade Str.,
(Arti lietuvių bažnyčios)
Wilkes-Barre, Pa.

Akių Specialistas.
Prirenka akinius
H. S. Stone, Oph. D.
399A BROADWAY, SO. BOSTON.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydulioj galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekandios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų	75c.
Bobro lašai	1.00	ir Inkstų	75c.
Nuo suirimo Nervų	.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Vaikų ramintojas	25c.	Gumas nuo dantų gelimo	10c
Pamoda plaukams	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Visokie kvėpianti muilai	10, 15 ir 25c
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Perfumos visokių gelių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau
Gydanti mosis nuo pūčkų	50c.		
Nuo prakaitavimo koju	25c.		
Mosis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.

Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvej, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čoverių, robu, aukso ir deimanto.

52 MILLBURY STR.,
WORCESTER, MASS.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MACDONNELL, M. D.
Galima susikabinti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytiais iki 9 val.
Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 294
DR. JOHN P. JONES
Ofise alandose:
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet.
PHYZIKAS IR SURGLIUS
Speciališkai atlieka visokius biologiškus gydymus, ypatingai su elektromis.
392 Broadway, 1-oje L. ir J. gat. SO. BOSTON, MASS.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso admos:
1-3 P.M. 7-9 P.M.
419 Boylston St. Boston, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

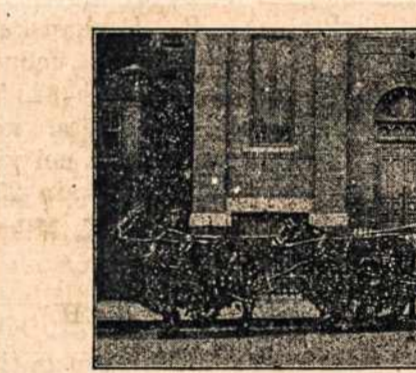
Dantis ištraukiami ir pripildomi vieai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos:
nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare.
Nedėliomis:
nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

St. Baracevičius.

Geriausias graborius South Boston'e. Šermentis atlieka pigiai, gražiai ir gerai. Važiuoja ir į kitus miestus, nieko ekstra nerokudomas.

253 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone: 839-J. So. Boston.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydulioj galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekandios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų	75c.
Bobro lašai	1.00	ir Inkstų	75c.
Nuo suirimo Nervų	.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Vaikų ramintojas	25c.	Gumas nuo dantų gelimo	10c
Pamoda plaukams	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Visokie kvėpianti muilai	10, 15 ir 25c
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Perfumos visokių gelių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau
Gydanti mosis nuo pūčkų	50c.		
Nuo prakaitavimo koju	25c.		
Mosis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taipgi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paspartingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI.

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisigausime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Tel. Main 2453 E. Boston 799-W
George H. Shields
Advokatas
811-812 Old South Building
Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvej

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

LIETUVIŠKI PHOTOGRAPHAI.

Valeika, Laurinaitis & Co.

Atliekam artistiška darbą ir už pigia prekę. Taipgi padarome didelius paveikslius.

Mūsų adresas:
250 W. 4-th St.,
S. Boston, Mass.
(Arti C St.)

Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St.,
Philadelphia, Pa.
Valandos:
Nuo 9 iki 11 rito.
2-4 po pietu.
7-8 Vakare.

Jau pražydo „Laisvamanių Ziedu“ 2-ras numeris.

Iš 5.000 "Laisvamanių Ziedų" 1-ojo numerio neliko nei vieno; visus išpirkto "Laisvamanių Ziedų" mylėtojai, garbintojai ir remėjai.

Galima spėti, kad 2-ras "Laisvamanių Ziedų" numeris, kuris jau išėjo iš spaudos, turės dar didesnę pasisekimą, nes savo raštais ir apdirbimu daug gražesnis už pirmąjį numerį. Antrą "Laisvamanių Ziedų" numerį puošia graži, gabaus lietuivio artisto nupiešta vinjetė ir visai Amerikai žinomo Dėdės Jackaus paveikslas, kurį specialiai "Laisvamanių Ziedams" numaliavojo žymus artistas piešėjas. Kas nori su "Laisvamanių Ziedų" atsakomuoju redaktorium susipažinti, tegul iš anksto užsisako "Laisvamanių Ziedus," nes vėliaus gali nebegauti.

„Laisvamanių žiedu“ 2-ro numerio turinys.

1. Ką laisvamaniai veikia.
2. Kodėl jie falšyvi.
3. Kairėji socializmo ranka.
4. Sutruks pinklės.
5. Kodėl socializmas negalimas.
6. Laisvamaniams nepasisekė.
7. Nelaimės, bėdos, klapatai...
8. Tykus kol miega.
9. Šis-Tas.

Už vieną centą tokios puikios medžiagos nerasite net "cielicų" žemiškame rojuje.

Skaitykite, platinkite, remkite "Laisvamanių Ziedus."

1-as centas.

Užsisakantiems šimtą egzemp. 70c. Nuo 200 iki 400 po 60c. šimtas.

Imant nemažiau 500 po 50c. šimtas.

Kas norės gauti "Laisvamanių Ziedų" numerį iš kitur, tas turės krasaženklį už 2c.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway
So. Boston, Mass.